

Kávésok Lapja

XII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

8. szám.

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., József-krt. 38. I. 5. Tel:32-1-05.

Felelős szerkesztő:
DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31. Tel: 31-4-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Április 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója

Április 24-én (péntek) délután 5 órakor előljárósági ülés az ipartestület tanácstermében.

Április 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Május 5-ig megfizetendő a II. negyedévi üzletbér első részlete.

Május 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Május 10-ig az adóközösség tagjai tartoznak megfizetni május havi forgalmi és fényüzési adóátalányukat.

Május 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének Előljárósága f. évi április 24-én (pénteken) délután öt órakor az ipartestület tanácstermében

Ü L É S T

tart, melyre az előljáróság t. tagjait meghívja.

Budapest, 1936. április 15.

Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.
elnök.

Tavaszi gondok

Jön a tavasz, kisüt a nap és kávéházaink forgalmának képe a tavasz és nyár jöttével egészen átalakul. Az első tavaszi napsugár, enyhébb szellő fuvalatra benépesednek az úgynevezett zöld üzletek, megtelik a dunapart, a kirándulóhelyek és ezzel kapcsolatosan megeszappan a városi üzletek forgalma.

Kétségtelen, hogy ez a változás új helyzet elé állítja az érdekelteket, mert hiszen iparunk zömét képező városi üzleteink terheiket tovább is ép úgy, vagy alig csökkentve, kénytelenek viselni, mint az év többi időszakában. Viszont a látogatottság és az ezzel járó bevétel természetesen megapad.

Ezt az időszakot használják fel kartársaink arra, hogy a szükséges renoválásokat és átalakításokat elvégeztessék, természetesen, ha van miből.

Renoválni mindenki szívesen renovál, abban a reményben, hogy üzletét moderné, újjá, divatosabb alakítja, hogy ílymódon az az idő változtával és a nyári szezon végével tetszetősebb formával és nagyobb vonzó erővel fogadja be vendégeit.

És itt merül fel az első meggondolás, hogy milyen legyen a renoválás mikéntje, mibe kerülhet és annak költségeit miből és hogyan lehet fedezni. Azt látjuk, hogy ezen a téren nagyon sok hiba történik. Kartársaink — főleg a kellő tapasztalatokkal nem bírók — azt hiszik, hogy egy renoválás csak akkor ér valamit, ha a kávéház eddigi formáját teljesen felforgatja. Új színek, új berendezés, új elhelyezkedés történik, ami kiadást és munkát jelent és ami nem mindig szolgálja a kávéház látogatottságának emelését.

Budapesti Központi Általános A főváros kávéházai, szállodái és Tejcsarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója

VII., Rottenbiller ucca 31.

Tojás osztály

Telefon: *46-2-05, 35-0-16. Interurbán: 34-6-88.

Sürgőny cím: „Köztej Budapest”

Nem szabad elfelednünk, hogy a kávéházi közönség alapjában véve konzervatív természetű, nem szereti, ha megszokott nyugalmas bolygatják és bizony sok időbe telik, amíg az újat — még ha szebb és tetszetősebb is — megszokja. Elég emlékeznünk arra, a kávéházi vendégre, aki a törzskávéháza tönkremenelekor megszokott székét megvette és elvitte, mert ő máson már nem tud ülni. Az új lehet művészi, lehet szép is, de nem mindig kényelmes és ami a legfőbb, nem otthonos. Már pedig a kávéház, mint a közönség második otthona ismeretes, így tehát abban elsősorban a kényelemre kell súlyt helyezni. Vannak iparművészeink, akik a művészi szempontokat a kényelem szempontjaival nagyon jól össze tudják egyeztetni. Láttunk azonban olyan átalakításokat is ahol ez az összeegyeztetés egyik vagy másik irányban nem sikerült.

A kávéház üzeme általában véve nyugodt és tompított színekét kíván, erősszín orgiák valahogy megfosztják a kávéházat nyugalmas jellegétől, ami kétségtelenül a látogatottság rovására történik.

Természetesen a renoválások anyagi keretei sem lehetnek olyanok, amelyeknek terhe belátható időn belül fedezhető nem lenne; mert hiszen az ilyen renoválás csak rövid időre, 3—4 évre szól és nem lehet hogy új munkára kerüljön a sor addig, amíg a réginek költségei nincsenek kifizetve.

De menjünk tovább, kétségtelen az is, hogy kívánatos és helyes, ha kartársaink a nyári megapadt forgalommal kiadásait igyekeznek egyensúlyba hozni. Ha nem is lehet ezt a redukciót az egész vonalon keresztül vinni, vannak tételek, amelyeket tekintet nélkül az időre és forgalomra, fizetni kell, de lehet redukálni azokat a különleges szolgáltatásokat, amelyek igen sok helyen lábra kaptak. A túltengő attrakciókat, a nyári időszakra a legtöbb helyen leépítik és azt hisszük, hogy az esetleges idegenforgalomra való tekintettel tökéletesen elég, ha 3—4 féle zenekar helyett egy jó cigányzene játszik, amely a külföld előtt a kávéházat, mint a magyar népdal otthonát mutatja be.

Szóba kerülhet a személyzet létszámának csökkentése is, bár alig hinném, hogy valaki elbocsátaná rövid időre is, jól bevált és begyakorolt embereit. Erre az intézkedésre csak a legvégső sorban kerülhet sor.

Ha egyes kiadások, mint például fűtés, világítási számla meg is apadnak, ennek helyébe más tételek

fokozódnak, így például a nyári jégszükséglet számlája, amely kétségtelenül nagyobb fogyasztást jelent nyáron, mint télen. Itt kell szóvátennünk, a jéggyáraknak azt az eljárását, hogy a természetes jég használatának tilalmát oly módon escomptálják, hogy a jég árát már eddig is felemelték. Bár ipartestületünk e részben bizonyos lépéseket tett, kétségtelen, hogy adott helyzettel kell számolnunk és a megnövekedett költségeket egyelőre viselnünk kell. Sajnos ennél a kérdésnél is megmutatkozik a kari szolidaritás hiánya, mert milyen más volna a helyzet, ha iparunk, esetleg a vele kapcsolatos más vendéglátó iparágakkal együtt egy modern jéggyár felett rendelkeznék, amely ezt a szükségletet fedezni tudná. Egyelőre, sajnos ki vagyunk szolgáltatva a jégkartell önkényének.

Ha a tavaszi és nyári forgalom meg is csökkent, ez nem lehet ok arra, hogy az elmaradt forgalmat árdumpinggel igyekezzünk visszaszerezni. Óvakodni és tartózkodni kell minden ilyen akciótól, hiszen már ma is ott tartunk, hogy alig van üzlet, amely az árak leszorítása folytán eredménnyel dolgozhatna.

Nagyon helyesnek és elismerésre méltónak tartjuk, hogy ép a dunaparti üzletek a kartársi szolidaritás szükségét felismerve, egységes árakban állapodtak meg és ílymódon a konkurrenciát üzemeinkből teljesen kiküszöbölték.

Talán a nyári szezon alkalmat ad arra, hogy mindannyian magunkba szálljunk és gondolkozzunk azon, hogy hogyan lehetne iparunk megingott alapjait megszilárdítani, hogy amikor aztán az őszi szezon megindul, az eddiginél egészségesebb alapokon vezessük üzemeinket.

Mészáros Győző.

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

**1 1/2 literes
zárt palackokban**

Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya

Hattyu gőzmosó és fehérnemű
kölcsönző vállalat
Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 38-5-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül
berendezve! Legkiméletesebb mosási-rendszer.

Minden kávéhoz mindig valódi
:Franck: kávépótlékot adjon!
Jelentős jövedelmet biztosít
magának!

Az első árrombolási eset a pesti kávéiparban 1737-ben*)

Rómer Flóris Pest Királyi Szabad Város adatai nyomán az 1737 előtti időkből két Kávésról emlékszik meg. Az egyik az 1714-ben szereplő *Blázsó*, a másik az 1727-ben előforduló *Starkh János*. 1737-ben viszont egy érdekes városi Tanácsülésen három pesti Kávésról van szó, kik közül azonban csak *Bellierno Kávéfőző* nevét említi meg a tanácsi Prothocollum. A pesti Polgárkönyvben 1737 előtt két Kávés fordul elő. Az egyik *Francesco Bellierno*, aki 1734 január 11-én, mint Csokoládésináló vétetik fel a pesti Polgárkönyvbe, a másik *Franz Reschfellner*, aki ugyanez év május 7-én lesz pesti Polgár. Hihetőleg *Reschfellner Kávés* és *Blázsó mester* voltak a *Sior Bellierno* ellenfelei. Ez a Csokoládégyúró Mester azonos a Kávással. A spanyol és olasz Kávésok neve *Chocolatero*, illetőleg *Ciocolatiere*, a spanyol *Chocolateria* viszont Kávészázat jelent. Ha hinni lehet egy érdemes Kávészáz-Krónikásunk által a lelőhely megnevezése nélkül közölt adatnak, a 18. század vége felé a *Hatvani Kapu* közelében, az *Új Világ* nevű, akkortájt a Városhalon belül beépített Várostayon, a mai Semmelweis-utca vonalán lehetett egy *Csokoládéfőző-utca* nevű sikátor. Nem lehetetlen, hogy ez a *Sior Bellierno* Műhelyére vonatkozó adat. *Sior Bellierno* a neve után egyaránt lehet friuli *Furlan*, bergamoi *Bergamasco*, svájci „*Griggion*“, olasz vagy olaszosított nevű, Bayonne-ból való spanyol-francia *Marano*, vagyis „Álkeresztény“ zsidó *Chocolatero*.

Ami a pesti „Három Kávésok“ szóban levő kocódását illeti, 1737 április 30-án Pesti Királyi Szabad Város Választott Polgársága, vagyis a Külső Tanácsbélieliek, azaz a Százak Tanácsa, másként a „Századosok“ (a mai Bizottsági Tagok őseinek egyetemessége), élükön választott fejükkal, *Szószóló* vagyis *Förmen-dér* Urammal együtt nyolc Punctumba összefog-

lalt Postulatumot terjeszt fel Pest Királyi Szabad Város Tekintetes és Igen Böles Tanácsa elé. Förmendér Uram és a Választott Polgárság igen alázatosan terjesztik parancsoló és igen böles Tanácsbéli Uraimék elé kéréseiket. A többek között azt kéri, hogy tanácsbéli Uraimék tiltsák el az utcai Tobákfüstölést, az elaggott *Karpfenstein* Fertálymester és a másik Fertálymester mellé még egy harmadikat vegyenek fel, *végül pedig vágjanak rendet a három pesti Kávés között*. A legutóbbi kérdésre vonatkozó előterjesztés ezt mondja: „*Bellierno Ferenenck, mivel*

P Tűzhely
R rechaud
O rostonsütő
M főzőüst
E kávéfőzőgép
T tejforraló
H bain marie
E vízmelegítő
S kenyérpíró
kávépörkölő
kávé, tejhűtő
vizhűtő
habtartály
kiadó asztal
pohártartó
edénymelegítő
mosogató stb. stb.

Gyártja és javítja

Edinger Arthur és Tsa.
BPEST. IV., PETŐFI SÁNDOR-U. 5.
TELEFON: 87-2-45.

*) A „pest-budai kávéipar“ c. munka részlete.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Ovakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbilller-u. 17.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71.

Alapított 1824.

VÉDJEGY

ez a másik két nagy adót fizető Kávésző kárára a Kávé findsáját olcsóbban adja, mint ez minden más helyeken szokásos, ezáltal magának sem szerez hasznot, de magát még jobban megkárosítja, mint a másik két Kávészőt, hagyassék meg, hogy ő is úgy mérje ki Kávéját, mint a másik két Kávés."

A Nemes Tanács a nyole pontra nézve egyenkint hozott határozatot. A nyolcadikra nézve, vagyis a Kávésokéra vonatkozóan ez volt a rövid, sommás Resolutio: „A Tanácsnak gondja lesz rá, hogy a Kávészők számára is Társulatot alkosson.“ Mindezt döntő érdekességű a pesti Kávéság életében. 1737-ben, III. Károly Császár és Király éveiben Pest még Kisváros, de már három Kávésa van. Ezek közül kettő kártévő Árrombolás miatt tesz panaszt a harmadik Kávés ellen a Nemes Tanácsnál és azt kéri, hogy az ártörő Kávés, Bellieno is úgy mérje a Kávé Findsáját, mint a többi két pesti Kávés. Ez a kérés lényegében véve azt jelenti, hogy Pesten egységes Kávésár állapíttassék meg és pedig, mint lefelé limitált Árminimum az Árrombolás, illetőleg Tisztességtelen Verseny, vagyis Hitelrontás ellen. A Nemes Tanács nem foglalkozik ezzel az Árkérdéssel, hanem kimondja, hogy Céhet alkot a pesti három Kávésból, mint eddig is tette a többi Kézművesekre nézve. A Tanács itt láthatóan arra gondol, hogy a Kávésok, mint Céh, avagy Gilde intézzék el egymás között Árügyeiket és legfeljebb fellebbezéssel forduljanak a Tanács elé.

Bevilaqua-Borsódy Béla és
Mazsáry Béla.

860 pesti pincér közül 700 beszél idegen nyelven

A főváros területén levő nagyobb kávéházi üzemek tulajdonosai, a várható nagyobb idegenforgalomra való tekintettel, nagy súlyt helyeznek arra, hogy a felszolgáló alkalmazottak olyanok legyenek, akik nemcsak magyarul, hanem más, idegen nyelven is érintkezni tudjanak a vendégekkel. Ipartestületünk vezetősége most igen érdekes statisztikai adatokat állított össze.

A nagyobb kávéházi üzemek felszolgáló személy-

zetéről elkészítettük a kimutatást arról, hogy milyen idegen nyelvet beszélnek a pincérek. Az adatokból kitűnik, hogy a nagyobb kávéházakban alkalmazott 860 pincér közül hétszázán beszélnek idegen nyelvet. A részletes feldolgozásnál kitűnt, hogy 127 pincér tökéletesen bírja a francia nyelvet, 140 beszél angolul, 620 németül, 59 olaszul, 34 csehül, 37 tótul, 43 szerbül, 49 románul, 35 oroszul. Vannak pincérek, akik jól beszélnek arab nyelven, akad közöttük olyan is, aki jól bírja a kínai nyelvet, néhányan spanyolul, hollandul, lengyelül, törökül és bolgár nyelven is beszélnek.

Áruházi törvény készül

Az ipartörvény novellájának parlamenti tárgyalása folyamán egy felszólalással kapcsolatban szöbakerült az áruházi kérdés is. Bornemisza Géza iparügyi miniszter nem foglalt állást ebben a kérdésben és csupán annyit volt hajlandó tenni, hogy új áruházak létesítését, illetve meglévő kibővítését ezentúl engedélyhez kötötték.

Az ipartörvény reformja tulajdonképpen csak alapelveket állapított meg így az áruházak közelmúlt terjeszkedése szempontjából, azonban részletesen nem szabályozta ezt a kérdést. Értesülésünk szerint függetlenül az ipartörvényben foglalt intézkedésektől, különleges javaslatok is készülnek az áruházak ügyében. Még nincs eldöntve, hogy külön áruházi törvény létesül-e, avagy pedig az ipartörvény novellájának végrehajtási utasításában foglalkoznak-e majd részletesen az áruházi kérdéssel.

Néhány alapelv máris kialakult arravatkozóan, hogy az áruházi törvény mit foglaljon magában. Ezek szerint elsősorban tisztázni fogja az áruház fogalmát, vagyis megállapítja, hogy mely eladási szervezetek vonhatók az áruház kategória alá. Vannak ugyanis álláspontok, amelyek nemcsak a köznapi életben is áruházaknak ismert szervezeteket vonják e fogalom alá, hanem az úgynevezett sokfiókos üzleteket is, vagyis azokat, amelyek szerte a fővárosban vagy az országban számos olyan fiókkal rendelkeznek, amelyek áruszükségletüket egy központból kapják.

Az áruházi törvény foglalkozik majd az áruházak élelmiszerosztályának működésével is. Értesülésünk szerint erre vonatkozóan az az álláspont alakult ki illetékes körökben, hogy élelmiszerosztály bővítését az áruházi törvény nem engedélyezi. Hasonló álláspontot foglal el az áruházak vendéglő-üzemével kapcsolatban is. Az áruházi vendéglőnél megállapítja ezenkívül azt is, hogy azok nem nyílhatnak utcára, tehát így nem támaszthatnak versenyt a vendéglő-ipannak.

Az áruházak életére vonatkozó egyéb intézke-

désről is szó van s mindezeket részletesen szabályozza majd az áruházi törvény, vagy pedig az ipartörvény novellájának végrehajtási utasítása.

Annyi már az eddigi megnyilatkozásokból is kiderül, hogy a kormány nem tanúsít áruházellenes magatartást, hanem a fogyasztás érdekeit is szem előtt tartja e kérdés megoldásánál. Erre különben Bornemisza Géza iparügyi miniszter maga is utalt.

(Magyar Közgazdaság)

Szakirányú tanonciskolánk nemzeti ünnepe

A Budapesti Kávésok Szakirányú Tanonciskolája 1936. március hó 14-én déli 1 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében nemzeti ünnepélyt tartott, amelyen az Ipartestület elnökségén kívül az Elöljáróság, valamint a Felügyelőbizottság, iparunk szakirányú tanonciskolák barátai jelentek meg, névszerint: Mészáros Győző elnök, dr. Strausz Vilmos alelnök, dr. Havas Nándor főjegyző, Weingruber Ignác, Artner Alajos, Bock Lajos stb.

A szépen sikerült ünnepély műsora a magyar szabadságvágy, a törhetetlen hazaszeretet és a szebb jövő reményének jegyében zajlott le. A „Hiszekegy“ után Marton József igazgató, megnyitó beszédében a magyar feltámadás feltételeiről szökött. A nap jelentőségéről Rózsa Péter emlékezett meg. A tanuló ifjúság jól sikerült irredenta szavallatokkal, énekkel és zeneszámmal szerepelt. A műsor legkiemelkedőbb pontja azonban Mészáros Győző ipartestületi elnök hazafias érzéstől áthatott beszéde volt. Beszédében szembeállította 1848-at a mai időkkel. A magyarság tragikuma — úgymond — az, hogy 88 évvel ezelőtt a nagy Magyarország nélkülözöte államiságának főfeltételeit és ez szülte a márciusi vértelen forradalmát. Ma önálló állami élethöz a feltételek megvannak, de a 13 vármegyés Csonkahon minden polgára, elszakított rab magyar testvéreinkkel együtt vágyja, reméli a feltámadást. A ma márciusának más a jelentősége, a haza minden fiának munkálkodni kell a hátaiban ép, egész Magyarország megteremtéséért.

A nagy hatást keltett beszéd után az ünnepélyt a „Himnusz“ zárta be.

Kantos testvérek r. t.

**festő, mázó és
tapétázó iparilem**

Budapest, VI., Horn Ede-utca 5. Telefon: 19-4-51, 18-5-23.
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és fal-
kárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

Hűtőberendezések Fagylaltgépek

minden célra — minden nagyságban

Magyar Felvonó és Gépgyár Rt.

WERTHEIM

F. és Tsa Utóda - Hűtőgépposztály

Budapest, VI., Lehel ucca 12. Telefonszám: 98-3-32

„INTIM“ kávéháznyitásra nem adnak a jövőben iparengedélyt

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ipari osztálya legutóbbi ülésén tárgyalta a kávéházi szabályzatnak a kávéházak alapterületére, valamint a billiárd tartásra vonatkozó rendelkezéseit. Az utóbbi időben, főleg amikor még a fővárosi üzletberek rendkívül magasak voltak, divatossá vált a kisebb kávéházak alapítása, amelyek szalonszerű berendezéssel billiárd asztal nélkül, rendszerint zongora melletti énekesek alkalmazásával gyakorolták a kávéházi ipart. Az iparhatóságok mellőzték a kávéházi ipar gyakorlására vonatkozó, valamint a fővárosi szabályrendeletnek a technikai előírásait. Ezek az előírások ugyanis megkövetelik, hogy a kávéházak utcai, földfeletti helyiségnek a vendégek befogadására szolgáló része a mellékhelyiségek nélkül legalább 150 négyzetméter alapterülettel bírjon és amelyben legalább két méteres tekeasztal álljon folytonosan a közönség rendelkezésére.

A Budapesti Kávés Ipartestület tett panaszt a Kamaránál az iparhatóságoknak eme újabb gyakorlata miatt és kifejtette, hogy azok a kávéházak, amelyek az előírtól kisebb alapterülettel létesültek és amelyek billiárd asztalokat sem állítottak be, kisebb rezsivel dolgoznak és így alacsonyabb árakat állapíthatnak meg és ezzel a gyakorlattal a nagyobb rezsivel dolgozó kávéházakkal szemben indokolatlan versenyt támasztottak.

A Kávés Ipartestület megállapításaival szemben viszont Szendy Károly polgármester felvetette a Kamara előtt, hogy a ma fennálló kikötések nincsenek összhangban sem a mai kor ízlésével, sem pedig a szükséglettel. A polgármester szerint megfontolást érdemel az, hogy vajjon helyes volna-e a mai szemmel nézve már elavultnak tekinthető rendelkezéssel az élet által kialakított újabb irányzatnak útját állni, amely egyébként egyezik a külföldön is észlelhető úgynevezett „intim“ kávéházak alapításával.

A kamara ipari osztályának ülésén a Kávés Ipartestület azt az álláspontot foglalta el, hogy ma már sem az üzlethelyiségek szempontjából, sem idegen-

M o e z n i k - m u s t á r legyen minden asztalon!

**Szék- és
Faárugyár Rt.**
Budapest, Kőbányai-ut 41-a
Telefon: 34-6-43.

Új modern típus

Saját érdekében kérjen árajánlatot!

forgalmi szempontból nincs szükség kivételes állapotok túrésére, sőt éppen a különleges budapesti kávéházi ipar színvonalának és nivójának megőrzése érdekében a szabályrendelet eredeti rendelkezéseinek fenntartását kívánják. Ugyancsak szóba kerül az ipartestületnek az a panaszja is, hogy az utóbbi időben rendkívül elszaporodtak a fővárosban a különféle billiárd-termek és billiárd-szalónok.

A Kamara ipari osztálya hosszas tanácskozás után kimondotta, hogy az időközben kiadott kisebb alapterületű, úgynevezett „intim” kávéházak szerzett iparengedélyeire tiszteletben tartásával a jövőben az érvényben lévő szabályrendelet változatlan fenntartását kívánja és így ne legyen kiadható a szabályrendelet követelményeinek meg nem felelő helységekre kávéházi engedély. Kimondta az iparosztály azt is, hogy a billiárdtartás a kávéházi ipar szerves része és ezért külön billiárd-szalónok részére iparengedélyek kiadását nem tartja megengedhetőnek.

H I R E K

Előljárási ülés. A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárási ülése április havi ülését folyó évi április 24-én (pénteken) tartja meg a testület tanácstermében. Erre a terminusra nyomatékosan felhívjuk az előljárási tagjainak figyelmét azzal, hogy az ülésen minél teljesebb számban vegyenek részt.

A Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. 1935 évi május hó 2-án délután 1 órakor, VIII., József-körut 38. szám alatt tartja, az 1935-ös üzletét lezáró rendes közgyűlést.

Az adóközösségi kivetések befejezése. A Budapesti Kávésok Fényüzési és Forgalmi Adóközösségének felszólamlási bizottsága f. é. április hó 8. és 9-én

Parkettái lerakását és javítását végeztesse
Jakab Józsefnél
Bulyovszky ucca 32 Telefon: 14-6-31

dr. Halm Jenő p. ü. fogalmazó elnöklete alatt bírálta el a beérkezett 19 felebbezést. Ezzel az adóközösség megalakulása befejeztetett. Kérjük a közösség tagjait, hogy vállalt kötelezettségüknek pontosan feleljenek meg.

A budapesti kávéházi alkalmazottak kereseti adójának megállapítása tárgyában a székesfőváros polgármestere 1936. március 9-én 75.262/1935.—VI. szám alatt kelt határozatában azt közölte, hogy az 1935. évben érvényben volt kereseti adóátalányokat az 1936. évre is változatlanul fenntartotta.

Halálozás. Pserhoffer Béla, a Hacker és Társa cég beltagja, f. évi március 31-én 61 éves korában váratlanul elhunyt. Pserhoffer Béla iparunk körében általános becsülésnek és szeretetnek részese volt és elhunyt mindnyájunkat fájdalmasan érint. Halálát özvegye gyászolja, kit az április 2-án végbement temetésén általános részvét vett körül.

Munkanélküli iparosok biztosítása Franciaországban. A francia kormány az 1935. július 26-iki rendeletben vetette meg ennek alapját. A rendelet arra hatalmazza fel a kézműves kamarákat, hogy munkanélküli tagjaiknak támogatása céljából külön segélypénztárakat állítsanak fel. Ezek a pénztárak is igénybevehetik a munkanélküli alkalmazottaknak járó állami segélyt. A községek is kivethetnek pótdótot erre a célra. A kézműves kamarák három éven belül visszafizetendő kamatmentes állami kölcsönöket is kaphatnak.

Az egyes országok kenyérfogyasztása. A népszövetség statisztikája szerint Belgiumban a lakosság évenként és fejenként 273 kg. kenyeret fogyaszt. Franciaországban 250 kg-ot, Hollandiában 210 kg-ot, Magyarországon és Csehszlovákiában 200 kg-ot, Olaszországban 185 kg-ot, Ausztriában 175 kg-ot, Angliában 170 kg-ot, az északamerikai Egyesült Államokban 165 kg-ot, Németországban 158 kg-ot és Svájcban 130 kg-ot. A burgonyafogyasztás így oszlik meg: Németországban 476 kg, Belgiumban 351 kg, Franciaországban 261 kg, Hollandiában 296 kg, Svájcban 172 kg és Olaszországban, ahol több kukoricát és rizst esznek az emberek, csak 52 kg.

A szegedi ipari vásár rendezősége a legközelebbi napok folyamán küldi szét a vásár plakátjait. A szegedi ipartestület — mint már közöltük — arra kéri kartársainkat, hogy ezeket a plakátokat üzleteikben feltűnő helyen függesszék ki és azokat június 11-ig tartsák. Ezt a kérést teljes mértékben pártoljuk és annak teljesítésére t. kartársainkat felkérjük.

Rendelettel szabályozzák a nyilvános helveken szokásos fényképezést. Az iparügyi miniszter az illetékes érdekképviselőktől szakvéleményt kért arról, hogy szükségesnek tartják-e a nyilvános helveken és alkalmi összejöveteleken szokásos fényképezési tevékenységnek rendeleti úton való szabályozását. Az érdekképviselők most terjesztették fel jelentésüket az iparügyi miniszterhez olyan értelemben, hogy a szó-

banforgó fényképezésnek redelettel való szabályozását elengedhetetlenül és sürgősen szükségesnek vélik.

A tejkonzerválás új módszerét találta fel egy német gyógyszerész, akinek eljárása szerint a friss tej hatvan napig tartható el. Az eljárásnak, amely préselés útján történik, szállítási szempontból és főleg a hajókonyhák ellátása szempontjából van nagy jelentősége.

A magas üzletberek arányosítása és egyeztető bizottságok életbeléptetésére tettek javaslatot a Fővárosi Kereskedők Egyesületének most megtartott nagygyűlésén.

Irányárak életbeléptetéséhez az ipartestületi tagok minősített kétharmad többsége szükséges. Az egyik fővárosi ipartestület irányárakat állapított meg, de a közgyűlési határozatot az egyik tag megfeleltetve bevezette.

A felelőszót most Szendy Károly polgármester elutasította és a közgyűlési határozatot jóváhagyta. A polgármester véghatározatának indoklásában megállapította, hogy a szóbanforgó ipartestület közgyűlése a határozatát az érvényben lévő törvényes és alapszabályi rendelkezéseknek megfelelően hozta meg.

Megállapította a polgármester, hogy az ipartestület a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felhívására terjesztette ezt a kérdést a közgyűlés elé. A tárgyalás véget ért. Egyben megállapította a polgármester azt is, hogy a törvényes rendelkezések módját annak arra, hogy az ipartestület közgyűlése a tagjai kívánására gazdasági érdekeiket szolgáló kérdésekben határozatokat hozzon, amennyiben a hozandó határozatok az ipartestületi tagokat iparuk szabad gyakorlásában nem korlátozza.

Rámutat a polgármester arra is, hogy az irányáraknak az a rendeltetése, hogy tájékoztatásul szolgáljon az ipartestületi tagok számára a kalkulációban és hogy ezenfelül megkönnyítse a reális munkavállalást. A polgármesteri véghatározat szerint az irányárak a tisztességtelen perekben csak akkor érvényesíthetők, hogyha azokhoz a szakma minősített kétharmad többsége hozzájárul. Minthogy jelen esetben az ipartestület vezetősége ennél a határozatnál az alapszabályokban előírt alakú formákat betartotta, tehát az előterjesztett kifogásoknak helyet adni nem lehetett.

A brazil kávé elpusztítja a halakat. 1932—34. években Braziliában a fölösleges kávévagószámra öntötték a tengerbe. A tengerben erjedő kávébabok a partvonal hosszában megfertőzték aromájukkal a tenger vizét, úgy hogy egész sereg halfajta más vizekre vándorolt a kávé elől. Először a teljesen érett és ívó halak vándoroltak el, később az ellenállóképes fiatalabbak is. Egyes fajok, melyek mindeddig gazdag zsákmányt szolgáltattak a halászatnak, csaknem teljesen eltűntek és más partok felé vándoroltak, hogy új ívóhelyzet keressenek maguknak. A braziliai halélettani állomás kísérletileg igazolt megállapítása, hogy a halak már a legesekélvebb kávémennviségre is reagálnak. Hosszú éveknek kell még eltelniük, míg a braziliai halászat egvensúlyva ismét helyreáll.

Megdrágítják a szódavizet. A fővárosi szódavívgyárosok kartellje a szódavíz árát a duplájára akarják emelni. A fogyasztás 50 millió liter és minthogy

Elsőrendű minőségekben,

a legolcsóbban szerezhetheti be napi szükségletét az alanti cikkekben:

Jamek

(barack, málna, ribizli, meggy, eper, narancs)

Málnaszörp

(65% cukortartalommal, utóprés mentes succusból)

Olivaolaj

(akár valódi olasz, akár belföldi gyártmány)

Szardinia

(Nice, Cine és egyéb portugál minőségek)

Szardellagyűrűk

(Arrigoni és Societe gyártmány)

Gyümölcs és főzelékkonzervek

Budapesti Kávésok

Áruforgalmi Rt-nál

Budapest, VIII., József-krt 38.

Telefon: 39-2-77.

a tervezett emelés 12 fillérre tenné az árát, az amnyit jelent, hogy 3 millió pengővel emelkedne a szódavívgyárosok bevétele. Ebből egy részt át akarnak engedni az államnak. Nem hisszük, hogy e terv megvalósulhat, mert a szódavíz ezt a nagy áremelést nem bírja el.

Az OTI nem munkásvédelmi hatóság. Több konkrét esetben az OTI az üzemi baleseteknél a baleseti díjakon kívül behajtotta a munkaadókon a baleseti költségeket is, mert rábizonyítja, hogy nem tartott rendet műhelyében. A Tábla jogegységi tanácsa egyik legutóbbi döntésében kimondotta, hogy a Fővárosi 169. szakaszában említett hatósági rendszabály, illetve utasítás, csak olyan utasítás lehet, amelyet más munkásvédelmi fórum írt elő. Maga az OTI nem számít ilyen hatóságnak, tehát elvi akadály van a baleseti költségeknek a munkaadóra való áthárításának.

Téli terrasz épül a Dunaparton. Az egyik dunaparti kávéház, mint arról már beszámoltunk, dunaparti frontján téli terrasz építésére kért engedélyt. A polgármester most hozott határozatot az érdekes ügyben. Eszerint a polgármester nem emel kifogást a bemutatott téli terrasz-építmény ellen és utasította a IV. kerületi előljáróságot, hogy az építkezési engedélyt adja meg. A téli terrasz április elsejéig maradhat a korzón és minden évben újból kell folyamodni az építkezés engedélyezéséért.

A welszi herceg ittartózkodása alatt a lipótkörúti

Glasner Ede r.t. „PRINCE OF WALES“

kétszersültjét fogyasztotta.

LIPÓT KÖRUT 6.

TELEFON: 11-6-26.

Uj leventeszabályok. A 93.800/35. VII. 2. (B. K. 57. sz.) rendelet szerint a leventekötelesek legfeljebb 9 hónapon keresztül heti 3 órán át tornásznak. Kötelesek az Istentiszteletre és népművelési előadásokra eljárni. Ha mindezt elmulasztják, nem pénzbírság, vagy fegyelmi büntetés, hanem csak figyelmeztetés és dorgálás a következménye.

Mikor állapítható meg árrombolás? Ezzel a kérdéssel foglalkoznak mindenfelé, jogászok, bírák és minisztériumok. Legutóbb az osztrák Iparösszövetség felelt a kérdésre hat pontban. Szerinte árromboló az, aki a kifogásolt kalkuláció (a továbbiakban rövidítve: k. k.) mellett okvetlen csődbe kerülne, aki a k. k.-t gyengébb versenytársai legyűrésére elgáncsoló és letipró kínálatra használja, aki a k. k. útján a normális haszonról lemondva, csábításra használja és más árunál akarja behozni a veszteséget. Aki minőségben rosszabbat, vagy mennyiségben kevesebbet kínál a járatlan vevőnek, aki munkásait és alkalmazottjait nem úgy fizeti, mint versenytársai, végül, aki a k. k. keretében nem ugyanazt a rezsi-külsőt alkalmazza, mint egyéb cikkeire nézve.

Táplálkozás Japánban. Világszerte figyelik és tanulmányozzák szakemberek a táplálkozás kérdését. Legutóbb Japánban, az emberi munka megfigyelésével foglalkozó intézet és a Japán tudományos Akadémia alakított egy közös bizottságot, amelynek feladata az élelmezés tanulmányozása.

Svájci kávések látogatása Budapesten. Egy, az ősz folyamán történt levélváltásból kifolyólag egy svájci utazási iroda közölte ipartestületünkkel, hogy egy svájci kávések által álló nagyobb társaság f. évi szeptember 10-én Budapestre érkezik és 13-ig marad nálunk. Ipartestületünk a bejelentést örömmel vette tudomásul és az utazási irodával közölte, hogy saját részéről mindent elkövet, hogy a külföldi kartársak körünkben jól érezzék magukat.

Az OTI 203.066 munkaadót hajtott végre 45.5 millió pengő hátralékért. Az Országos Társadalombiztosító Intézet megállapítása szerint 1935 november hó végéig 115.973 ipari munkaadó ellen volt folyamatban járuléknemfizetés miatt végrehajtási eljárás. A végrehajtási eljárásra kimutatott összeg 40.9 millió pengő. Ezenfelül háztartási alkalmazottak után fizetendő járulék behajtása miatt 4.6 millió pengő hátralék erejéig 87.093 munkaadó ellen volt végrehajtási eljárás folyamatban.

Ipari és közigazgatási hírek

Papírvópohárban bort felszolgálni nem szabad. Sopronban még a nyáron egy alkalommal sokszáz idegen részére az egyik vendéglőben ebédet rendeltek meg, amely esetben a vendéglős a bort papírból való ivópoharakban szolgálta fel.

Emiatt az illetékes hatóság kihágási eljárást indított a vendéglős ellen és egyidejűleg a Soproni Kereskedelmi és Iparkamarához fordult szakvéleményért.

A Kamara rámutatott arra a válaszában, hogy a fennálló törvények szerint bor, csak hitelesített ivópohárban szolgáltatható ki, hogy ezáltal minden fogyasztó ellenőrizhesse a neki kiszolgáltattott bormennyiséget. Ha tehát bort hitelesítetlen ivópohárban szolgáltatnak ki, — mondja a Kamara szakvéleménye — és emellett a fogyasztót még attól is elütik, hogy a bornak pohárba való bemérésénél jelen lehessen, akkor nyilvánvalóan nem csak a törvény betűjét, hanem annak szellemét is sérti az ilyen eljárás. A Kamara szerint tehát nem fogadható el a vendéglősnek az a védekezése, hogy sok száz hitelesített pohár készletben tartása nem lehetséges, mert köztudomású, hogy egyrészt ilyen esetekben a vendéglősök egymást kiségitik, másrészt pedig nagyobb városokban üvegkereskedők is foglalkoznak hitelesített poharak kölesönzésével. Azt a védekezést sem tartja elfogadhatónak a Kamara, hogy a poharak egyrésze eltörhetett volna, ami helyre nem hozható kárt okozott volna, mert a vendéglősöknek ilyen eshetőségekkel üzemiükben mindenkor számolni kell.

A pálinkamérések nem árusíthatnak teát utcán át. Sok panasz merült fel újabban a legális italmérők körében, mert a pálinkamérések rátértek a teának utcán át való árusítására. Pedig az érvényben lévő 101.000 számú pénzügyminiszteri rendelet kifejezetten előírja, hogy „korlátlan kimérési üzletekben és a korlátolt kimérési üzletek közé tartozó kizárólagos pálinkamérésekben sem élelmicikknek, akár az üzlethelyiségben, akár azonkívül történő fogyasztásra, sem egyéb, a szeszesitalok és alkoholmentes üdítő italok fogalma alá nem eső árucikkekkel való árukereskedés nem gyakorolható.”

Az érdekeltek most panasziratokban kérik a pénzügyigazgatóságot, hogy ennek a rendeletnek a gyakorlatban érvényt szerezzen.

A 18 évnél fiatalabb kiskorú iparúzése. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara egy adott esetben olyan szakvéleményt adott, hogy a 18 évesnél fiatalabb kiskorú kereskedésnek szabad iparként való folytatására jogosító iparigazolványt a maga nevére olyanformán, hogy az üzletét kiskorúnak atyja üzletvezetőként folytassa, nem kaphat.

A Kamarának ezt az állásfoglalását megerősíti a volt kereskedelemügyi miniszternek 69.649—1934. K. M. számú harmadfokú elvi határozata.

A katonai szolgálat alatt nem kell üzletvezetőt alkalmazni. Egy hentesmester katonai szolgálata alatt üzletvezető nélkül folytatta az iparát. Emiatt kihágási eljárás indult meg ellene, azonban legfelsőbb fokon a Kihágási Tanács felmentette a hentesmestert azzal az indokolással, hogy a katonai szolgálatra bevonult iparúzó üzletvezető alkalmazása nélkül folytathatja iparát, mert az ipartörvény errenézve semmiféle tiltó rendelkezést nem tartalmaz és méltatlanság lenne — mondja az ítélet —, ha a honpolgári kötelességét teljesítő, katonai-szolgálatra bevonult egyén megalapozott egzisztenciáját a katonai szolgálat teljesítésével elvesztené.

Tanonciskolai képzettsége szempontjából a tanítónői oklevél figyelembevétel. A tanítónői oklevél iparjogi szempontból, az ipari tanidő megrövidítése tekintetében egyenlő értékű az érettségi bizonyítvánnyal. (62.114/1933. K. M.)

Az alkalmazott nem felelős a cége utasítására elkövetett kihágásért. Kihágási Tanács 4.744/1935.

Üzletátruházást egyedül azon az alapon, hogy a későbbi bérlő a volt üzlettulajdonostól, mint háztulajdonostól ennek üzleti helyiségét és üzleti berendezését bérbevette és abban üzletét azonos üzletkörrel a bérbeadó üzletének megszűnte után folytatta, üzletátruházást megállapítani nem lehet. (K. IV. 2613—1935.)

Tíz éven át visszatartott munkakönyv. Nagy József géplakatos hosszabb időn át a M. Kir. Állami Vas- és Gépgyárak szolgálatában állott. Még 1920 év tavaszán történt, hogy a gyár Nagy Józsefet a szolgálatából elbocsájtotta. Most a géplakatos kártérítési pert indított a gyár ellen, amelynek során 3.600 pengőt követelt azért, mert a munkakönyvét szolgálatának megszűnése után csak tíz év múlva, 1930-ban adták ki neki. Mivel munkakönyv nélkül nem tudott elhelyezkedni, három évi munkadíj fejében 3.600 pengő kárt követel. Dr. Horváth Andor budapesti kir. törvényszéki bíró előtt megtartott tárgyaláson az alperes azzal védekezett, hogy a felperest több munkással együtt a tanácsköztársaság idején tanusított viselkedése folytán bocsájtották el, aki munkakönyvének átvételét akkor megtagadta. A gyár ennél fogva a felperes munkakönyvét az illetékes kerületi előljárásnál letétbe helyezte. A törvényszék ezután felperest keresetével elutasította annál is inkább, mert beigazolást nyert, hogy éveken át munkakönyvének megszerzése iránt semmiféle komoly lépést nem tett és a munkakönyv visszatartása miatt az iparhatóságnál a gyár ellen panaszt nem emelt. A felperes ezen

Nincs többé ponyvaszakadás!

GYORSJÁRATU

NAPELLENZŐ PONYVASZERKEZETEK

PASGHKA ÉS TARSA

V., Mária Valéria-utca 10. — Telefon: 82-0-41. — Alapítva 1886.

hátrányokat, tehát, amelyek munkakönyv hiánya folytán érhettek, kizárólag önmagának tulajdoníthatja, mert esetleges károsodása az ő vétkes gondatlanságának a következménye.

Alkalmazott helyett viselt adók. Ha a munkaadó az alkalmazott kereseti adóját nem vonja le az illetményből, hanem a sajátjából viseli, akkor az adó összegét is hozzá kell számítani az illetményhez és a kettőnek együttes összege után kell az alkalmazott kereseti adóját beszedtetni. Ezt a szabályt kell értelemszerűen alkalmazni akkor is, ha a munkaadó az alkalmazottja helyett a sajátjából viseli a többi adót is. A helyzet ugyanis ilyenkor úgy alakul, mint ha a munkaadó ezekkel az összegekkel az alkalmazottjának az illetményét felemelte volna és ebből a többletből fedezné az alkalmazott adóit.

A kávé nem bonthatja fel egyoldalúan zenészeivel a szerződést. Lovász Lajos kávéháztulajdonos szerződött Tökés József karmester hat tagból álló zenekarát. Egy heti működés után a kávéház pódiumán megjelent Fedorov orosz zenekara és játszani kezdett. A meglepett Tökésnek a kávé kijelentette, hogy akinek a dolog nem tetszik, az eltávozhat. Közben az orosz zenekart külföldre szerződötték, mire a kávé megkérte Tökésüket, hogy játszanak tovább. A békesség azonban ezuttal sem volt tartós, mert Lovász Lajos csakhamar egy énekest léptetett fel, akinek a fizetését a zenekar tagjainak fizetéséből akarta fedezni, olyképp, hogy azok naponta engedjenek át egy pengőt. A zenészek ez ellen tiltakoztak, mire a kávé beszüntette a Tökés-zenekar további működését. Tökésék munkaügyi pert indítottak, amely most a javukra dőlt el: a bíróság ugyanis arra kötelezte a kávést, hogy Tökés Józsefnek 928 pengőt fizessen meg. Az indokolás szerint a kávé jogtalanul állott el a szerződéstől.

A szerződésesszű munkások visszavezetése. A kereskedelmi minisztériumban az utóbbi években az az álláspont kerekedett felül, hogy az új ipartörvénynek a szerződésesszű munkások visszavezetéséről intézkedő 159. §-a hatályát veszítette, minthogy az abban foglalt joggal az utolsó 30 év alatt a munkaadók egyáltalában nem éltek és így az elhalt.

A kereskedelemügyi miniszternek ezt az álláspontját azonban nem tette magáévá a kir. ítélőtábla,

Archer keksz és ostya- különlegességek

Használt pamlagok, csil-
lárok, billiárdok,
márványasztalok, fűzfotelek.
Fried Zsigmond és Fia kávéházi berendezők
Király-utca 44. — Telefon: 29-1-34

amely egyik kártérítési perrel kapcsolatban a 159. §. alapján utasította el a keresetet. De ezekután is az iparügyi minisztérium újból a saját álláspontját kívánja érvényre juttatni. Ez ellen a Budapesti Építő-mesterek Ipartestülete előterjesztést tett, amelyben kimutatja, hogy téves az iparügyi minisztériumnak az a megállapítása, hogy a munkaadók a visszavezetés jogával ne éltek volna és eseteket sorol fel, hogy az építőiparban is voltak visszavezetési esetek.

A munkaadó felelőssége az üzemi balesetek által okozott sérülésekért. A baleset biztosítási törvény értelmében a munkaadók összessége téríti meg az egyes üzemben a balesetet szenvedett kárát. A balesetet szenvedett munkaadója ebben a kárviselésben úgy vesz részt, hogy az általa fizetett munkabérek és az üzem veszélyessége arányában az OTI kirója rá az évi összes kárköltség felosztásából ráeső költség hányadot. Ezenfelül a munkaadó a balesetből kifolyólag az OTI-nak semmit sem tartozik fizetni, kivéve, ha „a munkaadó, vagy felelős megbízottja a hatóság által elrendelt balesetelhárító ovórendszabály, vagy ovóintézkedést nem fogantatosítottak“, amely esetben a munkaadó a balesetből származó összes segélyezési, kártalanítási és eljárási költséget köteles az OTI-nak megtéríteni (169. §.). E törvényes rendelkezés alkalmazása körül nagy viták folytak. Ezt a vitát intézte el most a budapesti kir. ítélőtábla társadalombiztosítási jogegységi tanácsának 7. számú határozata. Eszerint a munkaadónak az 1927. évi XXI. tc. 169. §-ában meghatározott megtérítési kötelezettsége szempontjából „hatóság által elrendelt ovórendszabály“ alatt az olyan ovórendszabályt kell érteni, amelyet az arra illetékes hatóság az Országos Társadalombiztosító Intézet kérelmére, vagy enélkül akár általában, akár különösen elrendelt. Az OTI által alkotott ovórendszabályokat „hatóság által elrendelt“nek tekinteni nem lehet.

Életkor igazolása iparjogosítvány kiadásakor. Az 1922. évi XII. tc. 39. szakaszának második bekezdése kimondja, hogy az iparjogosítvány kiadása iránti beadványhoz mellékelni kell az iparüzés feltételeinek igazolására szolgáló okiratokat. Minthogy az iparjogosítvány elnyerésének egyik feltétele a megfe-

lelő életkor, az ennek igazolására szolgáló okiratot, vagyis — figyelemmel az 1894. évi XXXIII. tc. 1. §-ának rendelkezésére — a születési anyakönyvi kivonatot is csatolni kell, mert a születések nyilvántartására és tanusítására kizárólag csak ez szolgálhat. (40.699/1934. K. M.)

Iparjogosítványnak több iparra kiadása. Az 1922. XII. tc. 69. §-ának helyes értelme szerint több iparra kiadott iparjogosítványt — ha az egyes iparágakra kiadható nem volna, ebből az okból visszivonni nem lehet, hanem az iparjogosítványnak csak a meg nem felelő részét kell törölni, s az iparos részére a törlendő részek elhagyásával helyes szövegű iparjogosítványt kell újabb ipardíj lefizetése nélkül kiállítani. (22.302/1933. K. M.)

Az iparos régi és új neve. Az az eljárás, amely által valaki nevét megváltoztatva üzletét az új neve alatt folytatja, de ez a név már évek óta más vállalatot jogosan megilleti. a Tvt-be ütközik és ily eljárás esetében nem versenytárs is jogosult abbanhagyás iránt fellépni. (Tvt. 7. 32. §. Kúria IV. 2.859/1935.)

A segédi gyakorlat utólagos igazolása. A segédi gyakorlat utólagos igazolása kérdésében nem a családi kapcsolat, hanem a tényleges szakkavágó ipari munka a döntő. (6226/1934.) A társasviszonyban töltött idő nem számítható be. (18925/33.)

Mestervizsgálat letétele. A nehezebben elsajátítható iparokban mestervizsgálatot csak azok tehetnek, akik a lanoncidó befejezése után legalább két és fél évi szakkavágó gyakorlatot igazolnak. (48.691/1933. K. M. szám.)

A művezető nem tisztviselő. A P. II. 2993/1934. kúriai ítélet ezt mondja: „Az ipari vállalatnak csupán azok az alkalmazottai tekinthetők tisztviselőknak, akik az üzlet vitele körül főképpen szellemi irányító vagy ellenőrző tevékenységet fejtenek ki. Magának az ipari termelésnek körébe tartozó munkák — bármilyen fontosak azok és bár a termelés vezetésére és irányítására is kihatnak — nem tartoznak a tisztviselői tevékenység körébe. Az állandó bírói gyakorlat nem is tekinti tisztviselőnek a gyári művezetőt, mert annak munkaköre csupán a fontosabb teendőkkal megbízott iparossegéd tevékenységét meríti ki.

Kristály ásványos forrásvíz csak SzentLukács védjeggyel eredeti

A munkaszerződés szabadsága. Ott, ahol külön jogszabály ellenkező rendelkezést nem tartalmaz, az általános magánjog szabályai szerint elbírálandó szerződésnek feltételeit a felek szabadon állapítják meg és ekként azt is kiköthetik, hogy a szerződés viszony bármikor felmondás és a munkaadóval szemben mindennemű jogigény nélkül felbontható. (K. II. 3790—1935. dec. 11.)

Tisztességtelen verseny. Nagyon vigyázzanak a kartársaikat lebecsülő iparúzóknak, mert könnyen abban az elbánásban részesülhetnek, amit a Kuria P. IV. 2779-1935. számú ítéletéből kiolvashatnak. Az ítélet indoklásának érdekes része ez: „Az állandó bírói gyakorlat értelmében nem szabad olyan tényeket állítani, amelyek a versenytárs üzleti magatartását támadják, a versenytárs személyének és áruinak megbízhatóságát kétségessé teszik, vagy szolgáltatásának jóságát lekicsinylik; mert közérdek, vagy jogos magánérdek megóvása — tárgyilagos összefüggés — és indokolt szükség nélkül a versenytárs személyének és árujának tárgyalását, mással való összehasonlítását, szembeállítását, vagy a versenytárs munkájának kisebbitését, ócsárlását a tisztességes üzleti felfogás akkor is tiltja, ha az állítás egyébként való.”

Üzleti tisztességbe ütköző cselekmények csupán egy ízben történt elkövetése is alapul szolgál az abbanhagyásra való kötelezésre. (K. IV. 1264—1935.)

A feleség boltja. Alperes feleség még a házasságkötés előtt tulajdonosa volt a régiségkereskedésnek. A peres felek azt a boltot a házasság harmadik napján átköltöztették a szomszédos helyiségbe. E szerint az üzletet nem a felperes férj alapította, hanem az alperesnő régi üzletének folytatása. Anyagi jogszabályaink értelmében a feleség a házasság megkötése után is szabadon rendelkezhetik a vagyonáról, amennyiben hozományul lekötve nincs; a férj pusztán a házasságkötéssel és az ez által létesült szerzőményi közösséggel nem szerez e vagyon felett olyan jogot, mely a feleséget szabad rendelkezésében korlátozhatná, vagy amelynek alapján feleségétől külön vagyonának jövedelméről elszámolást követelhetne. (K. IV. 3600—1935. 1936. I. 8.)

Túlóra. A munkavállalónak a munkakörében szokásos munkaidőn túl állandóan külön díjazás nélkül foglalkoztatása a gazdasági életben megnyilvánuló és a gazdasági élet helyes rendjéhez szükséges munkarendbe ütközik ugyan, azonban kifejezett megállapodás hiányában vagy arra utaló körülmények nélkül, hogy a munkaadó a különórát díjazni akarja, a munkavállaló a rendes munkaidőn túl végzett munkájáért általában nem követelhet díjazást. (Bp. T. XIII. 10.584—1935. dec. 11.)

Kihágás vagy tisztességtelen verseny? Ha az alperes a tejarusítási engedélyre vonatkozó szabályokat megszegte volna is, ebből még nem következik, hogy ez a magatartása egyúttal a Tvt-be is ütközik, mert önmagában nem minden cselekmény tisztességtelen, vagy erkölestelen, amit a törvény tilt; de az lehet a cselekmény természete, vagy az azt kísérő körülmények folytán. Az a körülmény azonban, hogy a tej egyszerű kimérése rendészeti természetű engedéllyel, vagy anélkül történik, a Tvt. szempontjából közömbös; mert nem érint olyan közérdeket, amelynek megsértését a rendészeti szabályok megszegéséhez fűződő törvényes következmények mellett akár a társadalmi felfogás, akár az üzleti élet a jóerkölcs, vagy az üzleti tisztesség oltalma alá helyezni. (K. IV. 3596—1935. 1936. jan. 14.)

Születési helynek a munkakönyve való bejegyzése. Amennyiben valakinek születése idején a születési helye Magyarországhoz tartozott, munkakönyvébe bejegyzendő, hogy Magyarországon született. — (56.111—1933. K. M.)

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési
cikkek raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók címkék, stb. T: 41-5-15.

Schillinger Anna

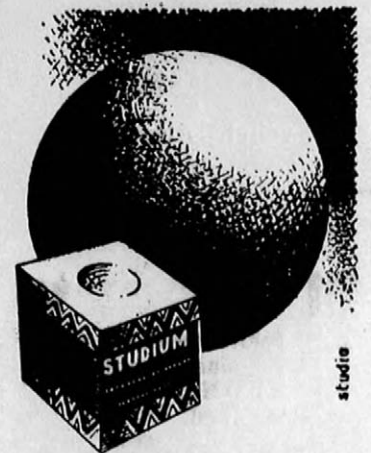
Gőzmosógyár Rt.
Budapest, VI.,

Vörösmarthy-utca 47b. — Telefon: 21-3-85.

Az ország legrégebb, modernül berendezett gőzmosódája.

STUDIUM

dákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Kréta, Vegyészeti Gyár
és Keresk. rt.

Kapható:

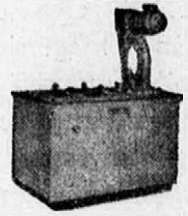
Budapesti Kávésok Áruforgalmi rt.

Alapítatott: 1885.

HENNEFELD
Jégszekrénygyár

Alapítatott: 1885.

Jégszekrények, sörkimérőkészülékek, elektromos hűtőkészülékek, elektromos fagylalkészítőgépek és konzervátorok.

BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. SZÁM. TELEFON: 11-4-29.**BERGER S.**

szobafestő, mázoló, fényező és tapétázó

Budapest, VI., Hegedüs Sándor ucca 27.

Telefon: 20-4-82.

NAGY ERNŐCsokonai-utca 12.
Telefon: 33-0-68.
Modern Ia. kivitel!

Olcsó árak! — Olcsó árak!

Címfestő**Gschwindt-féle**Aqua vitae és egyéb likőr különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek**Geduldiger Hugó Bélyegzőgyára**

Budapest, VI., Vilmos császár-út 17.

Telefon: 22-8-95.

Telefon: 22-8-95.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 14-0-44. és 18-4-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait
palackozva és hordótételben.**Írógépet** irodájába, üzletébe, otthonába
legolcsóbban Édes és Deesy-
nél vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás,
javítás legolcsóbban. Akácfa-u. 13. Tel.: 44-2-24.**Márványból**épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat
minden színben a legolcsóbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai út 89. (Hungária körut
sarak.) Telefon: 87-8-89**TELJESEN KIPUSZTULNAK**
SVÁBOK, RUSZNIK,ha „NOVUS“ port használ. Méregmentes
Zelmanovits Laboratórium Budapest, VI., Berlini-tér 3.**Ifj. Grünwald Mór**

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 84-3-39. — Uveg és porcellán.

KÁVÉHÁZI PARKETTA**SZABÓKY GYÖRGY IX., Üllői-ut 73. T. 37-4-03.**Saját érdekében kérjen árajánlatot a
kávéházak legrégebb és legmegbízha-
tóbb parketta és padlózási vállalatától.

SZEGÉNYSÉGI BIZONYÍTVÁNY az olyan

NIKOTEX-LÁDA

amelyben nincsen bőségben

NIKOTEX**SZIVAR ÉS CIGARETTA.**Az
eredeti**SIDOL** fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL“ vegyitermékek gyára R. T.

Telefon: 96-6-86

Steiner és Szimper

szobafestők, mázolóok, dísz- és templomfestők.

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 57. — Telefon: 30-6-29.

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.